

[Poul Dam.]

et moderne synspunkt. Den byggede jo principielt på, at alle krigsskader skulle opgøres, for at man efter krigshandlingernes afslutning kunne træffe beslutning om, hvorledes det offentlige, staten, skulle dække krigsskaderne. Der er en samfundsmæssig solidaritet i det, som forekommer mig langt mere sympatisk end den forsikringstankegang, som findes i det foreliggende lovforslag. Vi vil naturligvis deltage i udvalgsarbejdet, men det skal være sagt klart: vi har ikke megen sympati for dette lovforslag. Vi kunne eventuelt tænke os at være med til at gennemføre en ordning af den type, som var foreslået i 1962-betænkningen; men i øvrigt er der mange ting, som skal drøftes langt grundigere, end de hidtil er blevet.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Jeg takker for ordførernes indstilling. Måske skal jeg ikke takke hr. Poul Dam så varmt, da han foretrækker den anden udvej.

Der vil formentlig blive et meget omfattende udvalgsarbejde, og det forekommer mig også, at et lovforslag sjældent har egnet sig så godt til et udvalgsarbejde som netop dette. Man vil have set, hvis man har kigget lidt på datoerne, at arbejdet oprindeligt blev påbegyndt i december 1959, og at der kom en betænkning i 1962. Derefter har man arbejdet videre og er kommet med den nye betænkning i 1966, og sagen har heller ikke siden ligget stille. Der er folk, der til enhver tid har tygget på den. Nu står vi i november 1968, og når overvejelserne har taget så lang tid, er det, som flere af ordførerne har været inde på, på grund af det manglende kendskab til den situation, som vil foreligge, når loven til sin tid kommer i funktion — hvad man altså må håbe, den ikke gør. Forholdet er nemlig det som i øvrigt sagt flere steder i min fremsættelse, at bliver det altomfattende skader, svigter forsikringsvejen. Bliver det skader af mindre omfang, er forsikringsvejen antagelig den rigtige at gå.

Der kan drøftes mange enkeltheder under udvalgsbehandlingen, men som lovforslaget foreligger, er det altså udtryk for det, jeg har skønnet at være det rigtige. Dermed være på ingen måde sagt, at jeg ikke vil forhandle om andre ting. Bl. a. skal jeg da

gerne se på, om jeg kan finde ud af en mindre bombastisk ordlyd af § 2; jeg har selv studset over den, men det er ikke en af de paragraffer, jeg har taget mig aller mest af i mit foregående arbejde. Jeg skal da gerne bekræfte, at jeg absolut ikke kan erklære krig efter denne paragraf, men nogen skal jo afgøre, hvornår en krigslignende tilstand er indtrådt her i landet, og i dette tilfælde fandtes det altså rigtigst, at det var handelsministeren, hvilket naturligvis i praksis vil sige regeringen.

Hr. Niels Jørgen Nielsen omtalte særlig en anden paragraf, nemlig § 5, hvor man går ud fra, at ringere bygninger indeholder ringere indbo. Jeg skal indrømme, at det modsatte også ofte kan være tilfældet, men måske er det alligevel en betragtning, der kan passere i langt de fleste tilfælde. Lad os også komme tilbage til det i udvalget.

Både hr. Mads Eg Damgaard og hr. Niels Jørgen Nielsen har været inde på spørgsmålet om tilbagebetaling af eventuelt overskydende beløb. Jeg er villig til også at drøfte dette med udvalget. Men det forekommer mig, at det væsentlige må være, hvad jeg for så vidt også nævner i fremsættelsestalen, at man i al fald ikke kommer til at opkræve for meget. Man stod jo i den situation omkring de så sørgeligt erindrede 22,5 mill. kr., at det næsten ville koste mere end de 22,5 mill. kr. at få dem fordelt blandt dem, der oprindeligt havde betalt dem; man kunne faktisk ikke gøre det — det var det, der var i vejen. Dette spørgsmål kan alt i alt være meget vanskeligt, så derfor vil jeg bede om at måtte gøre rede for, hvordan det agtes administreret, således at der ikke bliver opkrævet mere end minimale beløb for meget; det mener man, man kan gøre.

Jeg må give hr. Poul Dam ganske ret i, at det kan være svært at gætte på arten af en kommende krigs ødeleggelse, for de kan være helt anderledes end dem, vi hidtil har set. Når man ser på det, der er nævnt af enkeltheder under krigsforsikringsforbundet for landbruget, tror jeg nu ikke, landbruget kan siges at være forfordelt i denne sag. Men er der noget, der skal ses på, må vi jo også gøre det.

Hr. Poul Dam foretrækker, for at sige det kort, forslaget i 1962-betænkningen. Man har drøftet dette, men der var et over-